

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
6 Martie st. v.
18 Martie st. n.

Ese in fie-care dumineca.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 10.

ANUL XIX.
1883.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$,
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 25 lei.

Arborii simțese . . .

Arborii simțese că vine
Iarna, și un fior rece
Peste frunzele lor trece ;
Ei, la țățele senine,
Clătinând din capul lor,
Se gândesc cu jalnic dor.

Peste vârful lor, departe,
Se duc păseri călătore,
Se duc, plécă după sóre,
Nouri vin din altă parte.
Des, încet, o grea grămadă,
Cu vânt rece de zăpadă.

La piciorul lor, zimbeșce,
Un câmp plin de floricele,
Și prin crengi le ciripeșce
Un popor de păserele
Ce trăieșce nengrigit,
Par că toamna n'a venit.

Florile, ca ori ce-i flóre,
Cred ce fluturii le-au spus,
Că 'n etern de-acum s'a dus
Acea iernă 'ngrozitoare
Și nici ele nu gândesc
La cei viitori ce pândesc.

* * *

Dar de-odată trece-un gemet,
Trece-un strigăt de durere
Peste câmpul inverzit . . .
E o biătă de cocără
Ce-a ramas din cărd afară . . .
Florile s'au îngrozit.

Matilda Poni.

Pentru ce am compus numai un vals.

— Amintiri despre Richard Wagner. —

Eră la Paris. Data nu o pociu precisă. Am deprin-
dereă rea d'a nu însemná, cu condeil, nici un eveni-

ment din viață. Socot că acesta s'a întâmplat între anii
59—60; sigur însă véra, pe la august.

Compusesem un vals pentru pian. Dcă titlul seu :
„Larmes et sourire“ (Lacrimi și surise) dicea ceva, a-
cesta eră unicul merit.

Recentele succese literare amețise junele meu cap
și dobândisem d'odată tóte ambițiunile

Dorința d'a auđi valsul meu esecutat de orches-
tră, în public, venise cu celelalte ambițioșe năluciri.

Musard sosise din America cu orchestra sa admi-
rabilă, cu milioanele junei sale soții, cu imaginațiunea
aprinsă în fantastica lume nouă ce percursese și cu
voința d'a face în Paris ceva nou, străin, imposibil, ne-
văđut.

Câmpul dintre palatul de cristal și podul Alma,
pân'atunci acoperit de nășip, pietre, moloz, tot felul de
dărmături, de odată, sub ochii noștri, în două sėptē-
măni se prefăcū în grădini încântătoare cu arbori stu-
foși, plante esotice, straturi elegante cu flori înflorite și
mirositoare.

Riulețe line cu apă limpede și recoroșă, fântăni ce
aruncau spre cer munți de mărgel lucinde și schintei-
tore, basinuri de marmuri rare, pline cu pești de ar-
gint și aur, pavilone de stil și structură artistice, lumi-
națiuni d'o profusiune uimitore, totul făcea din acel loc
un paradis visat de visuri orientale.

În centrul grădinilor Musard cel animat, fin, ele-
gant, vesel, răpitor dirigiă orchestra sa de patru ori pe
sėptēmană. Erău cele mai frumoșe concerte de véřă
parisienne, concerte pentru societatea onestă.

Marți, joi, sâmbătă și duminica aci aflai, pe rënd,
de nu d'odată, tóte ilustritățile și nobilitățile lumii
vechi și noue, dela marquisa parisiană până la prin-
cipii indiani, a căror costum de pene, gambe și brațe
tatuete, din ordin polițenesc erău acoperite de largi
mantale albe.

La aceste concerte cătai loc valsului meu. Aci
fu și primit și trecut de dl Musard în programa unui
concert de marți.

Nu mi-aș iertă pretențioșă cutezanță, dcă nu mi-
aș aminti, că voiam totodată a face plăcere unui com-
patriot și amic.

Valsul eră dedicat lui Gregory Ganescu, care, prin
rare talente își crease în Franția o pozițiune strălucită,
din care mórtea il smulse pré timpuriu. Amicului Ga-
nescu voiam sė fac suprinđere, punēnd a se esecută
la brilantele concerte Musard piesa ce-i eră dedicată.

În marța concertului cu valsul meu fui invitată a
asistă, la 10 ore dimineța, la proba generală.

La acei ani, cu acele ilusiuni, lucrul imi părea atât
de mare! Cum sė nu fu la post, la óra ficșă?

Timpul eră splendid. Sorele acoperia grădina de rađe dulci și luminose, pentru mine mai dulci și mai luminose ca ori și când.

Orchestra eră completă, Musard la locul seu. Valsul începü.

Confuziunea simțimentelor mele eră la început atât de mare, încât nu puteam distinge son de son. Inima începü a-mi bate mai linișcit, sonorile se limpediră; din ce în ce le auđiam mai lămurite, mai frumoșe, mai încântătoare... Câteva momente încă și lumea întręgă mi se părea, că se suise cu mine în cer

Cu hațchis nu pöte cineva simți o beție mai răpitöre, decum me îmbëtasem eu de sonorile mele, de sonuri și nebune iluziuni.

Acel vals ce se esecută de orchestra lui Musard mi se părea c'o să ardice gloria némului românesc, c'o să suie țera mea la înălțimea Franciei ș. a.

N'aveam încă 18 ani.

La finitul piesei dl Musard schimbă câteva cuvinte cu unii din domnii din orchestră, apoi veni să me întrebe decă nu am și eu ceva de observat?

Eram deja destul de parisiană pentru a află, la trebuință, vorbe fără înțeles, căroră un om de spirit pöte da interpretațiuni măgulitoare, luându-le drept finețe. Rspunsei dlui Musard, că: „Mi se pare, că la crimele nu plâng destul“.

Musard, cređend a-mi ghici intențiunea, se gătia să se ducă la pultul seu spre a reincepe valsul, când un fiacru se opri la pörta grădinei.

Un străin se cobori, și ca un întârđiat, înaintă repede spre noi.

Cine te conturbă în asemenea momente, negreșit îți atrage atențiunea.

Judecam p'atunci omul, după infățișarea sa și relativ tipurilor de eleganță desevërșită ce aveam totdeuna sub ochi. Caracter, deprinderi, pozițiune socială, natura spiritului persónelor mi le esplicam prin modul cum le eră înnodată cravata.

Domnul care sosia avea cravată fără de nod; dar purtă pantaloni cenușii închiși, ce nu erau dela Alexandre. Nici jaquetta, verdie, nu eră croită de Dusan-toy. Cismele erau late, gröse, increțite, nemțești.

Credeam a vedé un organist de provincie, care copieză note în öre de recreațiune.

Statura-i eră de mijloc, nu gros, dar nici subțire; călcă cu tot piciorul, începënd dela călcăi, încât corpul i se clătina la tot pasul. Fața avea rotundă, tötă rasă, incungiurată de favoriți scurți, rêu tăiați. Cu acesta o privire ațintită pe ceva nevedüt, un nas mare, capul gros pe părți și fruntea naltă sus purtată; pré sus, după părerea mea d'atunci.

Acum eră apröpe.

Dl Musard il salută cu o deferință ce nu-mi esplicam și-l prezentă: „Monsieur Richard Wagner!“

Cată să mărturisesc, că p'acel timp acest nume nu-mi dicea nimic.

Îmbuibată de prejudecăți culesese în salöne parisiane, un nume ce nu eră frances, un om cu cisme nemțești, pantaloni scurți și jaquetta rêu tăiată, ce interes merită?

Opeia „Tanhauser“ nu se jucase încă în Operamare; acel memorabil scandal dela nenorocita representațiune din 18 martiu 1861 nu se întemplase; numele lui Richard Wagner eră pentru mine necunoscut. El încă nu fusese nici aplaudat, nici fluerat la Paris.

Richard Wagner scöse orniceul și se sursa de întârđiare. Eră 11 öre.

Dl Musard i dıse, că nu e grabă și că îndatu ce

se va repetă un vals compus de mine, se va incepe „Marsul din Tannhauser“.

Richard Wagner, resignându-se la adestare, luă loc, lângă noi.

Valsul reincepü. Câteva momente Wagner ascultă, apoi se uită la mine, și pare că nu ar fi mai fost nimenea p'acı, el scöse un carnet și începü a scrie, note seu litere, nu am vedüt. Sigur atunci nu-i mai erau cugetările unde se află.

Piesa mea eră finită. Dl Musard imi cerü ierăși opiniunea asupra esecutării, mai dıse câteva amabilități și se sculă.

Eu me declarai satisfăcută și me gătiam de plecare.

Richard Wagner strinsese carnet și creion și cătă ceva prin busunar.

Öre ce?

Nu cumva un compliment pentru mine?

Așă sëmănă.

Dar jaquetta nemțescă avea numai un busunar și din acela Richard Wagner scöse mâna golă.

Acum nu me mir.

Dl Musard, înainte d'a-mi puté luă dela el adio, începuse a dirigiă esecutarea marsului din „Tannhauser“.

Cătai deci să stau s'ascult.

Richard Wagner se aședă departe, în fața orchestrei, cu cotul pe genunchi, capul jos plecat, fruntea în mâni. Din timp în timp o bătaie nervösă a piciorului dență mișcărilor interiere.

Fața nu i-o puteam vedé, de și, cu cât mai mult auđiam strania compositiune, cu atât mai des me uitam la compositor.

Marsul încetase; Wagner sta nemișcat.

Adânci cugetări il absorbiau, eră visibil.

După câteva momente numai se sculă încet, merse încet, șovăitor spre orchestră. Dl Musard, artiștii, i vorbiau, il complimentau; el abiă rspundea, vorbind ca prin vis, urmărind ceva depărtat, nevedüt.

Mai târđiu luă el locul șefului de orchestră și începü a dirigiă singur repetițiunea marsului.

Nu ca pân'acum, altfel voiă Wagner să fie înțelesă și interpretată musica lui. Ce sfortări pentru a conduce musică și musicanți pe căi nöue, necunoscute, pe care nimenea nu voiă a-l urmă; dar pe care el, cu tot prețul voiă să nainteze!

Fisionomia i se schimbă cu totul.

Fața deveni lungă, ascuțită; gură, ochi, frunte se prefăcură desevërșit.

O voință de fier, ca fierul de dură și tăietöre ca fierul, se întipări în tôte trăsăturile. Buzele se făcură lungi, fine, mușcătöre, înderëpnice.

Din omul vulgar nu mai eră nimic. Totul, prin mișcărilor sufletului, prin jocul mușchilor, dobëndise ceva supra-comun, genial, demonian-genial.

Un Faust în luptă cu cer și pământ, un archangel revoltat.

— Și totuș voi răpi focul cerese! — părea a dıce acest nou Promotheu.

Da! totuș voința lui fu mai puternică; totuș terti după sine pe tötți 60 artiști cari il urmau acum fără șcire, fără voié.

Marsul se repetă astfel de patru ori.

Wagner devenia din ce în ce mai aprig, mai cuțezător; marsul seu din ce în ce d'öo frumuseță mai originală, mai neauđită.

Eram în admirațiune, în estas.

Valsul meu il uitasem.

Când, orchestra gătindu-se de plecare, imi aminti despre el, imi făcü efectul unor flori de decolorată hărtie, ce am pus lângă flori cu vieță dată de Ddca.

Mi-a fost rușine de piesa mea și țisei dlui Musard c'o retrag.

Musard repetă vorbele mele lui Richard Wagner, care, astfel me mângăia :

„La anii dtale dră a adună sonori este a face bu-quette pentru plăcerea sa și nu o ascensiune la Golgotha“.

Totuș valsul fu jucat în aceeași séră ca și marșul din „Tannhauser“.

Princesa Metternich cu câțiva amici, dna Olivier, fiica lui Liszt, care încă nu știea, că odată avea să devie cumnata lui Wagner, erau prezente și aplaudară mă-reța compozițiune a marelui compositor. Aplausele lor însă avură puțin echo.

Dintre români îmi amintesc c'a fost și dna Irina Marghiloman.

Nu voi să ȋic, pentru a nu-i arătă tótă nesocotința, că publicul aprobă mai mult insipidele „Lacrimi și surise“.

Póte că intriga ce mai târziu, la reprezentațiunea operei „Tannhauser“, deveni o miserabilă cabală, un rușinos scandal, póte că acea intrigă se începuse deja a urȋi; căci îmi amintesc bine cum la o încercare de a-plause auȋii dóuē fluerături.

Dureros suvenir! A fi auȋit în Paris, de cătră omeni cu gust, cu cultură, cu spirit și bune maniere fluerându-se marșul din „Tannhauser“, apoi tuhuindu-se cea mai frumoasă operă a lui Richard Wagner!

Și mērul discordiei, aruncat de o mână culpabilă în acea séră, a aprins un rebel ce nici cu ruinarea Troiei nu se termină.

Francesii nu sânt rutiniari, pentru ce au refusat ore, cu o persistență atât de sēlbatică, inovațiunile lui Wagner?

lētă ce nu-mi esplic.

Și tocmai trebuințelor operei franceze corespun-deau epopeiele musicale ale inovatorului, de și eră germân.

Francesul e acel care ar voi drama musicală; care cere unitate în caracterul musical al unei opere, cum esigie unitate de acțiune în tragediile sale.

În Paris succesul a fost totdeuna mai durabil pen-tru acele opere musicale ce erau mai întregi, mai com-plete; în care găsești mai multă urmare în idei, decât pentru acele quodlibeturi de melodii care pot ghidili plăcut urechia, dară care nu corespund cu idealul, un tot măreț ce astăȋi cerem dela musica dramatică.

Ore Francia, nedreptă, împacă-se-va cu Richard Wagner mort?

Wagner și Francia îmi par ca doi soȋi, făcuȋi pen-tru a convieȋui în iubire, armonie, ajutor mutual, dar cari, prin o neînțelegere ușoră séu o intrigă bine țe-sută, încep o discusiune, care, din o nesocotită ambi-țiune a ambilor părȋi, duce la certe tot mai amare, tot mai înveninate, până ajunge la despărțenie totală, la ură de mórte.

Dar și ura de mórte cu mórtea încetéză.

Uite Francia, că la 59 séu 60, în o frumoasă séră din august, a fluerat, la concertele lui Musard, „Marșul din Tannhauser“. Uite că frumoasa cap d'operă a ma-relui inovator a fost isgonită cu rușine de pe scena franceasă. Se uită ades binele, sé se uite odată și réul făcut!

Wagner astăȋi a uitat tot; póte și Francia uită séra de tristă memorie, care a început luptă.

Eu, a uită, nu o pot.

În acea ȋi am recunoscut deplin puterea ge-niului.

În acea ȋi am vēȋut că luminuȋe nu trebuiesc a-prinse când sórele e sus, strălucitor, plin de foc și căldură.

Din acea ȋi eu nu am mai compus.

La cuvintele lui Wagner ades am cugetat. Dar! el încă 24 de ani ș-a mai dus crucea la Golgotha, sus la Golgotha.

Musica lui Wagner a devenit însă o religiune nouă pentru care sânt multe lupte, dar a cărei domnire este asigurată pentru viitor.

Constanța de Dunca-Schiau.

Mi-ar plăcé . . .

Mi-ar plăcé să vēd că ninge,
Într'o ȋi neconținut.
Că zăpada creșce 'ntr'una
Peste câmpul troenit.

Crivēȋul turbat să urle;
Cerule negru, înorat,
Să amenințe pământul.
Ca un demon încruntat.

Iēr din când în când prin aer
S'aud tunetul urlând,
Și să vēd, ca 'n ȋi de vēră,
Fulgerile scăpărând!

Ce privește frumoasă!
Printre fulgii care sbor,
Sé zăresci, lucind în aer,
Fulgerul schinteitor!

Carol Scrob.

Alimentele omului.

A.

Alimentul animal.

De ordinea nutrimentului animal se țin acele sub-stanțe, cari își trag originea dela animalele nōstre de casă séu dela alte animale sēlbatice și se desting prin cantități mari de albumin, casein precum și galertă.* Ele sânt de o asimilațiune ușoră, și contribuiesc atât la construcțiunea corpului, cât și ca surogate ale părȋilor lui pierdute prin morburile. Ca nutrimente sânt de o va-lóre mare și jócă un rol însemnat în economia cas-nică omenescă. În rēndul acestora facem începutul cu :

I.

Carnea.

Începēnd cu carnea chitului și a ursului de gheață, menite pentru popórele de mēȋă-nópte și fiind cu cele mai mari rarități ale unei bucătării grase și delicate, de abiă vom putē află un animal, carele sé nu fie re-presentat între diversele specii de carne destinate pen-tru mēsa nōstră. Pentru popórele civilizate europene, animalele herbivóre ocupă locul prim și sânt, putem ȋice cu drept, preferite. Vedem însă, că și din repre-sentanții acestor popóre culte preferéză mulȋi cloȋanii și pisicile poulardului séu fasanului celui mai fraged și delicat. Ce sé ȋicem despre ómenii sēlbateci din cen-trul Africei séu din Australia eschisă de lume (cani-

* Albuminul, caseinul și galertă sânt aprópe sinonime, ele diferéză numai după grad. Albuminul se póte privi ca sub-stanța cea mai principală în compozițiunea corpurilor animalice; grāsimea numai în linia a dóua.

balii), — cari se demit pân la mâncarea carnei de om !

Fie însă această carne proprietatea ver-cărui animal, ea reprezintă albuminul, ce dă material la clădirea corpului omenesc, ce-i procură putere și-l face robust.

Carnea, precum ni-o procurăm noi din măcelărie și o preparăm, nu constă numai din albumin seu mușchiul pur, ci ea este împreună cu grăsime și cu acelea materii, cari legă particile animale una de alta. Diversitatea gustului în diferitele cărnuri preparate nu-și are cauza sa în materii preformate într'ensele, și acelea materii nouă se formează în carne prin prepararea ei.

În carne aflăm reprezentate calitativ toate grupele de materii, cari se recer pentru compunerea nutrimintului omenesc, precum : albuminate, grăsime, sări, apă etc. În relațiunea lor cantitativă însă aceea compoziție nu corespunde nici decât unui nutrimint ideal, din contra, șcim, că omul, nutrindu-se singur numai cu carne, mōre de fōme.

Albuminul e reprezentat prin mușchii carnei. Cōlōrea cea roșie a ei e condiționată prin mulțimea de sânge, ce străbate capilarele ei. Materiile acelea, cari legă particilele corpului una de alta și sânt răspândite în corpul întreg, se metamorfază prin ferbere în glutin, o substanță, ce se derivă din albuminate, care înse ca nutrimint n'are valōre mare. Acesta străformare se întēplă și cu toate substanțele, care se țin de feliiul sgăr-ciului, a tendinelor etc. Cantități mici de kreatin și kreatinin încă fac părți constante ale carnei.

Substanțele înșirate până aici sânt acele părți constante ale carnei, cari conțin nitrogen. Dintre substanțele fără nitrogen ne întēlim aici cu acidul lactic, cu inosinul și cu acidul inosinic. Părțile minerale, ca obligate, nu pot lipsi nici în carnea animală.

Acestea sânt toate substanțele, care fac părți întregitōrie ale carnei celei crude.

Noi însă ca ōmeni civilizați, a căror limbă caută în alimente un gust mai fin, nu mâncăm carnea crudă, ci o preparăm, pentru a o face mai gustōsă ; o ferbem, o frigem, o cōcem, prin care procedurā i se schimbă și constituțiunea ei chimică.

Ce se întēplă cu carnea, pe care o aducem la o temperatură mai înaltă ?

Dacă aruncăm carnea în apă ferbēndă, vedem petrecēndu-se în ea două procedări fizicale ; în cea primă materiile ei, cari se disolvesc în apă, părăsesc carnea, într'acestea aflăm și o specie de albumin ; în procedura a doua se petrece inchiegarea albuminului întreg la o temperatură de peste 70°. În spuma carnei, ce se naște atunci, când o ferbem, e reprezentat un al treilea fel de albuminat, carele se disolve la o temperatură mai mică, și ieră se inchiagă, când temperatura apei crește. Acest albuminat de regulă se aruncă din fertură, perđēndu-se prin acea o parte puternică a nutrimintului.

De regulă aflăm în carnea fērtă dintre toate materiile ei numai albuminul inchiogat, sări fosforice și alte sări de feliiul lor, cari nu se solvăz în apă ; de aceea carnea fērtă nu are nici un gust prē plăcut și de abia o putem mâncă singură. Trebuie dară, pentru a o putē face mai plăcută și aptă de consumat, sē o garnisim și sē o mestecăm cu substanțe de acelea, cari i dau un gust mai plăcut, și cari, iritând stomacul, îl silesc sē-si predee sucurile sale, ce sânt necesarie pentru mistuire. Toate sosurile nōstre au numai unul și acelaș scop, iritamēntul, de aceea ele toate trebuie sē fie picante. Un căne, cărui în câtya timp i s'a oferit pentru nutrimint numai carne fērtă, în fine a refusat-o.

Un ce mai plăcut este supa. Prin temperatura mai

înaltă a apei se solvesc în ea kreatinul, kreatininul, un alt fel de albuminat, sările lactice și inosine și alte sări minerale, mai departe grăsimea, glutinul ; tot substanțe de acelea, cari de și nu dau supei o putere mai nutritivă, totuși i măresc valōrea ca nutrimint, prin aceea, că i predau tot substanțe de acelea, ce inspirēză și inviēză corpul, și-l irită plăcut.

Din aceste premise vedem, că nici carnea fērtă, nici supa singură n'au valōre întregă de nutrimint, ci trebuie, pentru a ajunge scopul acesta, sē le consumăm pe amēndouē deodată, rămānēnd la usul vechiu și cunoscut. Numai atunci vom cāpētă noi din carne toate substanțele, cari sânt necesarie în corpul nostru. Supa s'ar putē numeră mai curēnd între bucate de plăcere, decât între alimente ; ea sē devină nutrimint, caută sē o amestecăm cu ōue, făină, grăsime și altele.

Venind însă în pozițiune, de a nu ne interesă atât de carne, cât de o supă bună gustōsă și puternică, ce vom avē de a face ?

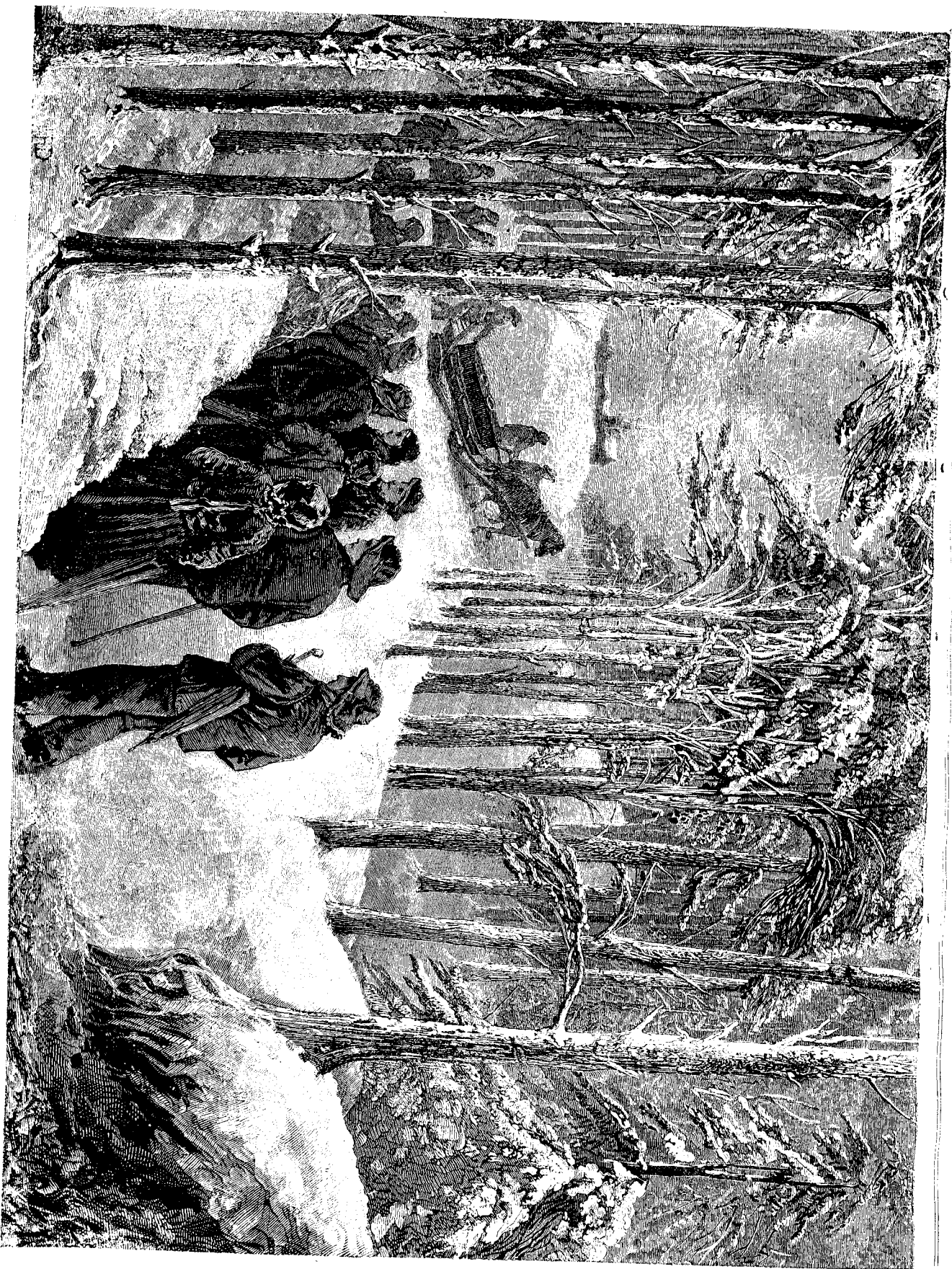
Pentru cāștigarea unei supe bune se recere mai înainte, sē nu spēlăm carnea, căci prin această se perd o mulțime de substanțe folositōre, ci sē o ștergem numai cu o cărpă udă. După aceea sē lāsăm sē stea carnea un timp îndelungat în apă menită pentru fert, putēndu-se prin această disolvă mai bine materiile solubile ; ba pentru ajungerea scopului acestuia cu mai mare siguranță, se recomāndă pisarea carnei, căci numai în modul acesta va putē veni apa în atingere cu toate particilele ei. Făcēnd toate acestea, vom urcă încet apa la o temperatură mai înaltă, putēndu-se disolvă în modul acesta și alte substanțe ale ei, d. e. un albuminat, în fine vom întreținē ferberea până în urmă.

În modul acesta aflăm, că din carnea de bou întră din 100 părți 6, ier din cea de găina 63 în supă, prin urmare supa de găină e mai nutritōre. O valōre mai mare pentru supă au acele cărnuri, cari conțin și cantități mari de glutin. Carnea de vițel seu carnea tineră în genere e mai avută în glutin, de aceea supa ei e și mai nutritōre, decât supa de carne de bou. Glutinel în supă îl cunōșcem prin aceea calitate, că supa recindu-se se îngroșe seu se inchiagă (galerta).

Chemicul Chevreul ne dă un recept de Bouillon, prin care putem cāștigă atât o carne bună, cât și o supă gustōsă. Punem 1400 gramm carne de vită, 840 gramm ōse, sarea necesarie și 5—5500 gramm de apă rece într'o ōlă la foc, o aducem încet în ferbere și punem, după ce am despumat-o 560 gramm de legume în ea, o acoperim bine și o lāsăm sē fērbă încet fără de intrerumpere 5 ōre. Mâncarea e gata și avem în ea toate calitățile eminente recerute. O ferbere puternică într'un vas deschis are o influință de tot negativă, deōrece, prin formarea de vapori mulți, se perde o parte considerabilă a aromei ; mai departe evaporēză apa și sântem siliți de a tornă apă din nou, devenind prin această supă fără putere, miros și gust.

Rēul cel însemnat, ce se naște la prepararea supei prin căldură este imposibilitatea scōterei albuminului din carne. Pentru de a-l putē scōte și pe acesta, s'a făcut încercarea de a produce supa prin recelă. La o porțiune luăm 280 gramm de carne prospētă de vită seu găină, o pisăm mērunț și punēndu-o într'o tassă, tornăm peste ea atata apă o fērtă rece, până dă apa de un deget preste ea. Adăugēndu-i sare și 5—6 picături acid hidrochloric, o mestecăm cu un bețeaș de sticlă, și o lāsăm sē steie cam o ōră la un loc rece. În fine strecorăm fluiditatea această roșie-palidă prin o sită de pēr, aruncăm peste carne încă un pic de apă mōle (riu), frecāndu-o și apesāndu în sită cu o linguriță. Supa această conține toate materiile nutritōre într'o stare naturală și disolvată.

Un alt efect se naște cu totul atunci, când arun-

Ingrupațiune în Norvegia.

căm carnea deodată în apă ferbândă. Relațiunea între supă și carne devine cu totul alta. În cazul acesta albuminul, carele se află pe întrăgă suprafața carnei se închiagă la moment, și învêluie tötă carnea ca cu o pătură, prin care nu pöte penetră apa. Sările organice și neorganice, precum și celelalte substanțe solubile ale ei, neputându-se disolvă și eși din carne, rămân intacte în internul ei. Carnea prin această procedură devine mai gustuösă și mai plăcută, nu însă supă, care conține förte puține materii prețiose.

Prin cunoșcințele aceste am intrat în misterul fiziologic, cum avem să procedem atunci, când dorim o supă bună și cum, când punem podul mai mare pe carne. Acestea sânt fapte, despre care însă greu vom puté convinge pe femeile noastre. Pe principiul din urmă se bazează și frigerea carnei sêu friptura. Dacă aruncăm carnea în grăsime ferbinte, la moment se închiagă albuminul de deasupra ei, töte celelalte materii aromatice intr'ênsa. Aici mai contribuie și grăsimea în mod avantajios, căci astupând porii carnei, nu va permite apei intrarea în lăuntru ei; șcim bine cu toții, că apa nu se mestecă cu grăsimea. Așă rămânând sucurile carnei, sările ei, precum substanțele aromatice și mai departe în posesiunea ei, mâncăm o carne bine-nutritöre möle și fragedă.

Contrariul dela această se iveșce, când punem prețul cel mai mare pe muiătură. O astfel de carne are să steie mai mult timp în puțină apă, cu care, urcându-se încet la o temperatură înaltă, se frige dimpreună.

În modul de sus ne putem esplică și procesul frigerii de carne în frigare sêu pe grataru. Suprafața carnei espusă temperaturii înalte a focului se prefăce într'o scörță puternică, ce împedecă eșirea sucurilor din carne. Colörea întunecată, ce o capătă o atare carne preparată, vine dela descompunerea sângelui. Bucăți mari de carne preparate în modul acesta, rămân în mijlocul lor încă crude, un argument destul de mare, că temperatura de 70° n'a putut străbate pân'acolo. Aceste bucăți crude însă sânt cele mai cercetate de englesi, prin urmare cele mai bune. Noi Românii din parte-ne iubim o carne, în care temperatura mai înaltă a străbătut pân în adâncul ei, adevă e cu mai puțin suc și mai uscată. Ca să dobândim o carne fragedă benevenită și pentru limba noastră, trebuie să o preparăm numai la o temperatură de 70°, ținându-o timp mai îndelungat sub această procedură.

Diversele cărnuri variéză în gust, precum și în relația materiilor, ce le compun; cualitatea materiilor e de regulă tot aceea. Carnea de vită e mai săracă în grăsime decât cea de porc, conține însă cantități mari de albumin; de aceea carnea de porc nu e atât de nutritöre, decât cea de bou, berbece căpriöră; grăsimea ei cea abundantă o face însă mai greu de mistuit.

Relația care domneșce între animalele de casă și animalele selbatice e, că cele selbatice sânt mai avute în carne decât celelalte, cari prin comoditatea lor mai mare vin în poziția de a puté grămădi în corpul lor cantități mari de grăsime, pe când cele selbatice trăind în aerul liber prin văi și stânci, espuse tuturor tempestăților și inimicilor, nu pot adună grăsime, sânt însă din contra mai musculöse și de aceea mai tari.

Dacă luăm în considerare în rëndul cărnurilor și carnea de peșce, aflăm, că compoziția ei cualitativă e ca și la celelalte, în cantitatea aceloră se deosebeșce însă de ele, deoarece carnea de peșce conține apă multă. Proporția apei e: că celelalte animale conțin în carnea lor numai $\frac{2}{3}$ părți apă; pe când peșcii $\frac{4}{5}$ din Sänge e puțin, de aceea e și de o co-

löre albă. Totuș din multe cause, precum și din impregiurarea, că grăsimea peșcelui conține fostor mult, carnea lui e mai greu de mistuit.

Gustul diverselor cărnuri se orientéză în măsură mare după nutrimentul animalelor; așă se deosebeșce carnea porcului nutrit cu făină, de aceea de gir. Așă șcim ieră, că prepeleita puscată în libertate, are un gust cu mult mai dulce, decât cea prinsă viuă, și nutrită în casă. Satarii își pot câștigă aroma lor cea plăcută numai din plantele cele ascunse ale pădurilor, însă nici odată în colivie.

Cât de pretensivă este în privința gustului limba noastră, vedem din acea impregiurare, că ne demitem până la cele mai mari tirării, numai ca să ne câștigăm o carne după placul nostru. Fireșce ne-am deprins cu astfel de fapte, și îndoparea cu cucuruz a unei gășce, ce nu se pöte apêră, nu o mai numerăm în rëndul tirărilor. O damă nervösă leșină la aspectul unei picături de sänge din nas, înse asistă cu atențiune și critică mare la incușițiile acelei gășce. Vênătorii cei gurmani alungă și ostenesce mai întâiu prada lor selbatică, și numai după aceea o pușcă; limba lor șcie pré bine, că prin acea tortură carnea câștigă gust și fragedime.

Carnea espusă influenței aerului atmosferic capătă un miros greu, ea se discompune. Acea discompunere se întêmplă mai iute la o temperatură de 20—30°; punctul de ghiață și ferbere al termometrului o delatură. Procesul discompunerii produce formarea de acid acetic în carne, care influențéză asupra cohesiunii ei, ea devine mai möle. Acest rezultat însă o face și mai mistuitöre, căci tecele vingiöse a fibrelor carnei, ce se opun influențelor sucurilor stomacali, se nimicesc prin puterea desolvatöre a acelu acid. Procesul acesta natural în ziua de astăzi îl vedem imitat în arta culinei, deoarece fie-care selbetăcime cu carne tare, mai înainte de preparare se aruncă pe mai mult timp în o scaldă de acet. Acesta disolvând substanța cea cornösă, o face möle, de altmintrea nici nu mâncăm selbaticime pösöpëtă, ci numai după ce a stat mai multe zile și a intrat în soluțiune. În astfel de carne preparată și sucurile stomacului nostru strebat mai lesne, ea se mistuie ușor. Ar fi consult, ca și animalele bêtâne de casă și cu carne tare, să se așede înainte de preparare în oțet.

Din deosebitele cause mai supunem carnea și la altor proceduri. În prima linie se ia în considerare conservarea carnei. Una dintre metodele cele mai simple pentru conservare, este uscarea ei în fâli subțiri în aerul liber sêu la o temperatură mai înaltă. Prin perderea ei de apă, ea resistă la ori-ce influență putrificatöre.

O alta metodă pentru conservare este afumarea carnei, o procedură care se bazează parte pe uscarea ei, parte pe impregnarea ei cu materii antiseptice (desinfectätörice). Carnea afumată nu se mistuie atât de ușor, după cum o descriu mulți, este însă de o mare importanță pentru cei bolnavi de stomac, căci pöte sta mai mult timp în stomac fără ca să se supună influenței stricăciöse a unei călduri mai înalte; acest caracter al ei în catarele chronice de stomac, nu se pöte apretui din destul.

Între töte metodele de conservare, carnea preserată bine cu sare de casă jöcă un rol din cele mai principale. Românii sânt veneratori mari ai acestei metode, ce-și are scăderile sale förte însêmnate. Sarea, ce acopere carnea, nu e așă de indiferentă față de substanțele ei. Prin procesul difuziunii ea suge din carne toată apă, până se satură. Acesta apă însă nu vine singură, ci ea mai aduce cu sine pe töte acele materii, cari au cualitatea de a se dissolve în apă, în-

tre cari în prima linie: sările minerale și organice. Carnea sărată prin acest proces vine la un grad cu carnea cea fêrtă, care fără de supă nu-și are prețel cel adevêrat. Ce se întâmplă însă de regulă cu supa acesta sărată? În casurile cele mai multe se aruncă seu se dă porcilor, pe când decă o ar consuma-o ômenii, ar profita multe substanțele plăcute și bine-făcătore.

Carnea ca nutriment o putem numera cu tot dreptul între substanțele principale ale culinei nôstre. Carnea produce iêr carne. Carnea singurâ numai produce mușchii cei puternici; seu dôrâ nu este carnea cauza, că Indianii americani sânt atât de infocați și puternici? Ca sê nu ne ducem așa departe, nu este ôre carnea factorul principal, de economii nôstrii de vite sânt atât de robusti și puternici, pe când țeranul este slăbit și copleșit?

Popôrele de câtră polul nordic sânt cunoscute de lașe și fără de putere, singur numai din cauza, că n'au carne de vită și se nutresc cu pești și cu grăsime.

Din ce e carnea mai săracă în fibrin și grăsime, din ce devine mai mistuitoare. Carnea de porumb și găina e mai mistuitoare, decăt cea de vițel, și acesta ierâ mai ușôrâ de mistuit, decăt cea de bou, ôie. Din contra bou și câpriôra sânt mai nutritôre, decăt: vițelul, peșcele, porcul. Gâinele, porumbii însă întrec pe tôte aceste specii în valôrea nutrității lor.

Într'adevêr carnea produce în acela, ce o mânâncă, o mare satisfacțiune, simțire plăcută; formarea sângelui și nutrirea bunâ a corpului crece prin ea; de aceea nici sê nu ne mirâm, decăt prin nutrimentul de carne se urcâ tôte facultățile organelor la un grad mare de activitate.

Dr. Ioan Moga.

Despre iubirea femeii ca soție.

— După dr. I. Șikor. —

Precum cel ce voieșce sê alle pe Dumneșeu, de și dên-sul pretotindenea e de față: în cer și pe pâmênt, în mări și în tôte adâncurile, totuș se retrage în locuri singuraticie și ascunse, ca acolo liber de sgomotul lunei, liber de necasurile și luptele continue ale vieții, cu suflet linișcit sê pôta conversa prin rugăciunile sale cu Creatorul seu; tocmai așa și noi decă ne-am ales de obiectul conversării nôstre femeia și încă iubirea ei ca soție, de și ea pretotindenea e de față, totuș ca sê o putem privi la culmea misiunii sale, veniți sê intrâm în cercul modest al familiei și sê o admirâm în sirguința sa necontenită, în grigile-i continue, dar cu deosebire în iubirea ei cea mare și adevêrată! Aici găsim femeia așa precum trebuie sê fie amesurat chiamării sale. Aici recunoșcem în ea pe adevêrata reprezentantâ a providenții, fără de care nu ar fi bucurie, nu pace, nu fericire pe pâmênt. Aici vedem în ea pe mama fericitoare a genului uman în tôte activitatea sa.

Ca femeia sê pôta corespunde misiunii sale sublime, natura i-a dat un fir conducător, pe care până ce-l ține în mână și urmezâ direcțiunea lui, e infalibilă, — îndată ce-l perde însă, drumul ei e nesigur și tot pașu-i pôte sê o arunce în un abis înfricoșat. Acest fir conducător și atât de sigur este iubirea.

Iubirea e unica însușire nobilâ și statornică a femeilor, fără de care vieța lor nu ar avê nici o însêmânătate, nici un folos pentru societatea omenescâ. A iubi mult, a iubi tôteșuna este arđătorea sete, consumătoriul dor al inimii femeilor, ăice Pederzani. Iubesc, ce e drept, și bărbații; dar trebuie sê marturisim sin-

cer, că iubirea lor nici odatâ nu pôte fi așa de ferbinte, așa de intimâ și așa de sincerâ ca iubirea femeilor. Ei de multe ori iubesc singur numai din interes, din datorie ori din necesitate; pe când femeile iubesc, căci ele singur numai în iubire iș aflâ mângâiere și fericire. Ênsuși marele apostol al ginților s. Paul recunoscând inferioritatea iubirii bărbaților față de a femeilor, ăice: »Bărbaților! iubiți-ve muierile vôtere!»

Femeile ne sânt magistre în iubire. Tôte schintele amiciei și ale iubirii, cari se aflâ în noi bărbații, isvorese numai dela femei. În ori ce lucru ele sânt inferiôre și mai neesperte decăt bărbații, singur în iubire sânt superiôre, mai profunde, mai solide și mai energice de cât ei, ma ele sânt adevêrate magistre. Sufletul unui bărbat e cu mult mai tare legat de interesele lunei, de cât sê se pôta rădica ușor în sferele înalte și încântătore ale iubirii, și de și se rădica câte odatâ — fireșce numai cu greutate — neputând suferi atmosfera ferbinte a iubirii, cade tocmai atunci de acolo, când femeia din contrâ se simțesce fericită. Iubirea la bărbați nu pôte fi așa de sublimâ, și nu așa de durabilâ ca la femei, deôrece iubirea bărbaților e legată de un anumit timp, peste care decă trece odatâ, atunci apoi se furisêzâ alte grigi în mintea — și alte simțuri în inima lui; din contrâ femeia iubescce fără încetare și tôte biografia ei e compusâ din iubire. Femeia încă și atunci iubescce, când acela pe care-l iubescce nu e demn de iubirea ei. În privința iubirii ea e ângerul păzitor al familiei care fece, prin o misterioșâ influință de grație, dulcêtâ și amor, mai puțin grea împlinirea datoriuilor și mai puțin amare durerile, căci — după cum ăice Drăgescu — ochii ei conțin o lacrimâ pentru ori ce durere, pe buzele ei înfloreșce un suris pentru ori ce plăcere, un cuvênt consolător pentru ori ce nefericire și o rugăciune pentru ori ce nenorocire.

Iubirea femeii adevêrate așa e de mare, încât ea iubescce pe bărbatul seu încă și atunci, când acela prin purtarea-i rea și escesivâ i-a frânt inima, și-ș iubescce copiii și atunci, când aceștia se aratâ reci și nemulțumitori față de ea. Iubirea ei nu o schimbâ nici loviturile sorții. Când furtunile vieții spulberâ tôte speranțele și nisuințele bărbatului, când el și-a perdut numele, averea, onôrea, frumșeța, puterea, sănêtatea, el și atunci iș mai găseșce un loc de scâpare, un adăpost fidel: în iubirea femeii sale, care luând pentru sine o parte din durerea lui nisuișce și redâ linișcea perdutâ. Ea nu întrêbâ decă bărbatul și cu vina au fără de vina sa ș-a atras nenorocirea? Nu, ea nu cautâ cauza, ci vêdând numai efectul se cêrcâ a-l delăturâ. Ce devotament sublim, ce abnegațiune în o inimâ tare și sântâ de femeie, sântită prin frumôsa virtute a iubirii!

Femeia adevêratâ cunoscând debilitatea bărbatului în privința iubirii, și bine șciind că fericit singur numai prin iubirea ei pôte sê fie, tocmai pentru aceea ea nu încêtâ de a-l iubi nici un moment. Așa se pôrtâ femeia întêlptâ față de bărbat, ca doica bunâ față de copilul dat grigei ei. Și precum doica, cunoscând slăbiciunea copilului, e cu mare luare aminte la toți pașii acestuia, ca nu cumva impededându-se sê cadâ și astfel sê-ș pericliteze sănêtatea; tocmai așa și femeia întêlptâ prin iubirea sa neintreruptâ urmâreșce continuu pe bărbatul seu și nisuișce din tôte puterile sale de a alungâ cêța și norii de pe cerul vieții lui. Iubirea femeiescâ compune tôte fericirea lunei acestia, pe ea se basêzâ tôte moralitatea și tôte noblêta inimii. Ea ne însoceșce și ne grigeșce din lègân până la mormênt.

Cultura și civilizațiunea omenimei încă — în cea mai mare parte — e opera iubirii femeiesci. Acesta a îndemnat pe bărbat încă în timpurile cele mai antice

ca să-și mărească puterea și calitățile sale spirituale; această a fost motivul, că bărbatul a nisuit mai înainte de toate de a se face demn de muieră sa, și prin această a-și câștigă perfecțiunea spirituală posibilă, și emolumintele necesare pentru susținerea casei și familiei sale. Așa e Femeile prin iubirea lor au influențat mult asupra culturii și civilizațiunii genului omenesc. Să punem de es. pe un om necult și dur, ma chiar selbateg lângă o femeie, care, fiind un apostol zelos și adevărat al dogmei iubirii, prin farmecele sale trușești și sufletești e capabilă ori când de a cuceri inimă, și îndată vom vedea în totă ființa lui trăsurile unui caracter mai blând și semnele unei moralități mai nobile, căci iubirea femeiească e o așa putere, față de care nu are armă nici bărbatul cel mai dur și mai selbateg.

Tote facultățile unui tinăr ar rămâne în o adormire continuă, de cumva nu le-ar deșteptă și nu le-ar chemă la viață o voce melodiosă, o voce de femeie strigându-i :

Fă-te demn de-a mea iubire
Și eu vecinic te-oiu iubi.

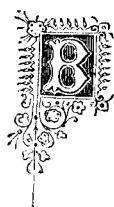
Totă știința ce ș-o pôte câștigă un tinăr cu talente eminenți, ar rămâne un ce fără de preț, de cumva nu ar nisui de a cuceri inima și de a câștigă iubirea unei copile, care să-i îndulcă și să-i aromeze dăile vieții sale. Cumcă ce tesaur frumos poșede unul ca acela, care-i proprietariul iubirii unei femei culte și nobile, mai bine o pôte omul judecă, decât caută la mulțimea sinuciderilor și omorurilor de astăzi. Nimenia nu are drept de a aduce sentință asupra aceluia, care, fiindu-i inima plină de suferințe, viața de necasuri și dăile sale de amar, durere și chin, se prăpădește. Dar are drept, ma e și obligată omenimea de a studii mai de aproape cauza acestor întâmplări triste și dese și de a descoperi isvorul acel teribil din care isbucnesc nenorocirile aceste. Isvorul acela în cele mai multe casuri e un amor nefericit. Femeia fără de iubire veștedește, din contră bărbatul, a cărui natură nu e capabil de a purtă atâtea suferințe, cade în desperare și se sinucide.

Femei! ființe încântătoare! voi sunteți medicii cei mai buni și mai esperti în respectul acesta. Voi puteți salvă ușor omenimea de bôla această atât de înfiorătoare. Deci pătrundeți cu iubirea voastră și unghiurile cele mai ascunse ale inimei omenilor. Ieră voi bărbatilor! în ori ce nefericire, în ori ce nenorocire a vieții vóstre priviți în iubirea femeiească un asil, un loc de scăpare, unde decât poți să intri odată, atunci apoi nu-ți pasă de fulgerile infricoșate, nu de furtunile turbate, nu de valurile furibunde ale mării. Nu... căci privirile dulci-fermecătoare, sărutările suave și șoptele încântătoare ale femeilor vóstre și veninul cel mai amar încă-l preface în nectar divin.

Acăsta e sublîma misiune a iubirii femeilor. Să nu ne mirăm dară, decât poeții în inspirațiunile lor poetice nu află obiect mai sublîm și mai demn de cântat de cât femeia, și în deosebi iubirea ei. „Iubirea îți este dară viața, oh! femeie; deci iubește... iubesc!”

Ioan Petran.

Blăstematul.

Blăstemat când ești de sôrte,
Rătăcești umblând mereu;
Muritor ce n'afli môrte,
Eu îți plâng destinul greu!

Luat de barca disperării,
Devii liber plutitor...
Pe-oceanul intristării,
Mal nu afli, călător!

Sbora ca paserea ușoră
În vîzduhul de plăceri,
Și din marea lui comoră,
Nu știi ați ce-ai făcut ieri.

Ești tot tu, provocatorul;
Pleci în lume fără frică,
Și când cumpena se strică,
Ești tot tu biruitorul...

Imbraci haina criminală,
Ici pumnalul, dis fatal,
Întri 'n casa virginală;
Veți victima 'n piedestal!

Tu defaimi divinitatea,
Tu, urmaș al lui Cain!
Care ai fatalitatea,
De-a numi o roză, spin!

Dacă vrei să cumi-odată
Viața ta de vai! și chin,
Fi mai mare și de îndată
Nu mai crede în destin.

Ce-i destinul? — Ficțiune!
Omu-i mai presus de el:
Rațiunea, fapte bune,
Face mul de oțel.

București.

Scarlat C. Moscu.

C u g e t ă r i.

Când amorul e galant, rare ori este simțitor, și mai totdeauna perdem în partea sentimentelor, tot ce câștigăm din partea grațiilor.

Acele amorului sînt amorul însuși; ori ce alt ornament i este străin și-l degradă.

Pasiunea această nu e elocinte de cât când nu caută a fi; îndată ce lingușirea își vîră cîoda, nu mai e de cât un comerț de amor propriu, inima nu mai ia parte și perdem de odată plăcerea de a iubi și scusele noastre. — Madame d'Arconville.

Cea dintăiu fericire ce pôte da amorul, este prima stringere de mână a femeiei ce iubim. — Sihendhal.

Amorul ne consolă de toate, chiar și de mahnirile ce ne causază. — P. Rochepèdre.

A vorbi între patru ochi despre misterul amorului, e a se jucă cu foc pe un butoiu cu praf de pușcă. — Lévis.

În amor, a-și formă lanțuri tari, este a-și pregăti dureri mari, cum se va întâmplă să se rupă. — L'Abbé Prevost.

Dacă este profit a fi onest, vom fi, decât trebuie a amăgi, vom fi șireți. — Frideric II.

Forța e tiranul lumii, dreptul i este suveran. — Mirabeau.

Un frances, ori cât spirit ar avé nu ar puté nici odată să-și facă o idee de o țară care nu e ca a lui. — Galiani.

SALON.

Cronică bucuresscă.

I.

— 21 februarie (5 martie).

(Un trist bal. — Zece minute cu o mască. — Un beneficiu care nu e de loc un maleficiu. — Pentru ce nu se jocă „Fêta dela Cozia“.)

Vorba cântecului :

Am fost în viață-mi și eu odată
Cu suflet june și plin de dor ;
Credeam atunci, că viața totă
E un vis dulce de lung amor.

Și mai credeam p'atunci, că numai negustorii necinstiți dau faliment; de vineri însă, cred, în urma probelor ce-avurăm, că și literatorii ies mofluzi. În adevăr, la 18 ale curgătoarei luni, societatea de admirațiune reciprocă a „Literaturului“ își da balul seu în sala Bessel. Judecând după numele străine ale bucăților de joc înșirate în două colone pe afișe, creșurăm mai întâiu, că eră vorba de vr'un bal nemțesc. Firma „Literaturului“ însă, ne făcū să vedem că aveam a face cu un bal cam nemțesc, cam românesc.

Ca unul cărui i plac petrecerile de acest soi, mai ales când sūnt date în scopuri... binecuvântate, me hotărîi să-mi inspinăresc fracul. Căci, de și știut e în genere, că literatorii sūnt cam golani, cam pipirii, totuși „ținuta de gală“ eră de rigore. Pas' de te mai plânge, decă ai cui, ba că librării, eșind faliți, îți mănăncă banii de pe cărți; ba că șorecii nu-ți plătesc nici măcar hârțfa ce-ți rod, și că, așa fiind, n'ai nici cu ce să-ți inchiriezi, necum să-ți cumperi, un frac ori un clac, decă n'ai de unde le 'mprumută! Cin' te-ascultă? Vrei să vii la bal, fie chiar al literatorilor? trebuie să fii *v'lan*, măcar d'ai intră în fracul vr'unui chelner. Condiție *sine qua non!* Altfel, du-te de te plimbă aiurea, după ce ți-ai plătit locul.

*

Pe la 11 ore și 1/2 străbătui întinsele coridore pustii, pentru a intră în sala de bal care strălucia... de goliciune. Câteva loji ocupate, dar multe gole; în parter, pe scaunele înșirate de ambele părți ale salei, pe sub loji, multe chipuri drăgălașe de femei, în gin-gașe porturi de românce. Cavaleri, să dai cu praștia. Pe scenă, unde eră durată tombola, nimeni. Aspectul salei, care n'avea nici o înfrumusețare de ocazie, îți stringea inima. Se cunoșcea cât de colo, că eră o sēr-bătore de săracă literatură. Dar a cui vina? Negreșit a celor cari vor să înceapă apună cu sila, cari vor să-și atragă iubirea și încercarea noastră prin injurățuri grosolane. În adevăr, e de regretat că publicul nostru aruncă pe capul tuturor păcatele unuia. Pōte însă face altfel când acei toți sar după ceel unul întocmai ca turma intrēgă după oia care-a dat de ripă?

În resumat: Trist bal, o mica impresiune și de plâns caștig! Căci iecă bilanțul, după cum m'asigură chiar unul din oficialii societății.

Material. Cheltuieți . . . 1800 lei.
Venit . . . 1100 „
Pagubă . . . 400 „

Moral. Despre acesta nu mai pomenim, căci ar fi să repetăm ceea ce șcim deja...

*

Un succes bănese tot atât de trist a avut și balul „mască și deschis“ dat de societatea literară, în stare de formațiune, „Emanciparea“, în sala Orfeu, în aceeași zi. Cu deosebire numai că aci domnia o mai mare veselie, lume fiind mai multă, însă din sexul urit care eră represintat în cea mai mare parte prin studenți. Dame foarte puține: miroșiă de departe a bal de flăcăi.

Ca să petrecă toți, cei mai de spirit dintre tineri puseră la măsură timpul cât un cavaler trebuia să vorbescă cu o damă: 10 minute; mai mult nici o secundă! altul eră în drept să-i ia locul și așa mai în colo! Astfel bietele măsci treceau la fie-care zece minute, ba de multe ori încă și mai curēnd, dela un braț la altul, urmând cu al doilea vorba începută cu cel de 'ntēiu, pentru a o termina cu cel d'al treilea. Ce ris liber! Trebuia să i se fi inecat cui-va în adevăr toate corăbiile, să fi perdut pân' la cel din urmă ban dintr'o avere d'un milion, ca să nu ridă până să-și rupă fălcile! Până și biet casierul, cu tot paraponul ce încercă, ridă, și ridea mai mult de cât toți! Am ris și noi, incredințați odată mai mult, că acolo unde domneșce mai multă intimitate, domneșce și o mai placută veselie, o mai mare voie bună!

*

Decă desevērșită isbândă a avut vr'o petrecere, în cursul acestei săptămāni, apoi acesta a avut o reprezentațiunea de marți, dată la teatrul național în beneficiul casei societății dramatice, de principesele Brâncovēnu și Bibescu, cu concursul mai multor dōmne și domni din 'nalta societate.

Reprezentațiunea s'a deschis pe la 9 ore: aristocraticeșce, dar prē târziu! Dna Bibescu, care se pōte socoti cu drept cuvēnt de vrednică rivală a d-ei Essi-pof, a executat la piano mai multe bucăți de Chopin, Liszt, etc. Dl Cavadia, sentimentalul compositor, cu vocea-i frumoșă de bariton, de și acum puțin alterată, a cântat mai multe diferite bucăți. Apoi dnele Ferdinand Ghica, Săvescu și dl Paleologu, Brăiloiu, etc., au jucat două foarte plăcute comedii în câte un act; una: „Le Klephte“, în franțuzeșce, de A. Dreyfus; cealaltă: „Un leu și-un zlot“ localisată cu mult haz, după Labiche, de dl D. Roseti.

Cu totă scumpetea, afară din cale, a locurilor, sala gemea de lume. Un scaun nu eră gol și cu toate aste costă 20 lei unul, la stal! Cât după loji, cele de baig-noire și bel-étage, de și 100 lei una, cu mult încă 'nainte de ziua fixată pentru reprezentațiune, erau toate date!

Iecă un beneficiu care n'a fost de loc un maleficiu! după cum se exprimă un biet artist nenorocit.

*

Și pentru că vorbim de teatru, credem că respundem unei legitime așteptări arētându-ve pentru ce drama premiată, „Fêta dela Cozia“, nu se mai jocă? Autorul, lucrând acesta piesă, a avut în vedere elementele cari alcătuiau societatea dramatică a teatrului național. Unul lipsind, piesa nu se mai putea jucă. Retragerea dlui Manolescu e știută de toți. E bine! nu dōră că fără dsa piesa nu se pōte jucă, de ore-ce tinerul Notara a probat cu strălucire nu numai că-l înlocuieșce cu onōre, dar că-l și întrece chiar în multe părți. Dar Notara, odată luând locul lui Manolescu, cu cine va fi înlocuit? E trist, dar trebuie să mărturisim, de și cu destulă durere, că nici unul dintre ceilalți tineri artiști nu dă vr'o cât de mică nădejde, că va ajunge vr'odată ceva pe terēmul dramatic. Despre cei alți cari mai sūnt buni, își are fie-care rolul seu. Astfel, între a sacrifică piesa și între a o păstră pentru alte timpuri mai bune, bună oră pentru a se deschide stagiunea viitoare cu dēnsa, decă trupa se va putē com-

pletă în vacanță, s'a preferat cel din urmă lucru și mai bine s'a făcut! Ică adevăratul și în acelaș timp, credem, cel mai puternic cuvânt pentru care „Feta dela Cozia” încă zace în cartonele direcțiunii.

II.

— 28 februarie (12 martie.)

(Carnevalul a răposat! — Beneficii. — D'ale teatrului.)

„Ca un cântec bătrânesc” s'a dus, s'a prăpădit și Carnevalul. A-sără, în mijlocul balurilor, în mijlocul petrecerilor, și-a dat cea din urmă suflare de viață înăbușită de spuma păharelor pline! Ați tăcere, post și rugăciuni! Ce contrast cu pocnetele pistolelor, chiuiturile de veselie, ciocnirile cupelor și scârțăitul lăutelor cari n'au lăsat totă noaptea s'ațipescă o clipă măcar, pe bietul paznic credincios al locașelor omenesci din ulițele mai mărginașe ale capitalei. Înțelegeți că vorbesc de cel cuadruped căci despre paznicii oficiali, adevă de cei cari păzesc pe bani ier nu pe fărimiturile ce cad dela mēsa stăpânului, nici prin gând nu mi-a trecut. S'apoi de! nu-s și ei creștini? Odată intrați în post, își vor păzi indestul postul...

Acum, ori-ce petrecere publică interzisă până s'ambētă sēra! În schimb am avut destule, ba pré destule, în cursul răposatei săptămāni. Afară de cele obicīnuite, am de notat și câteva beneficii. Negreșit, intră cineva în post lăsând bucuros sec de carne, ori de brânză, dar nu de monedă. Sē lași sec de monedă!... Deu! asta ar fi cel mai trist din praznice și, din nenorocire, cu totă varietatea programelor, beneficiile lor nu pré i-a lăsat cu plin pe bieții beneficienți.

Trebue sē esceptez însă pe dl Hubsch al cărui beneficiu a avut loc ieri, după amieză, cu binevoitorul concurs al principesei Bibescu, pe care tot ce Bucureșcii au mai *v'lan* alergase s'o admire și căreia i revine totă onōrea țilei. Astfel fiind, „inalta nobilime și onor. p. t. public”, ca sē me exprim în stilul reclamelor negustorești, abia mai încăpea în vasta sală a Atheneului. Cred de prisos dar sē mai pomenesc despre măiestria d-ei Bibescu în a înșiră mărgăritarele pe cōrdele resonătoare ale clavirului, talentul dsale, care nu se pōte asemēna de cât cu al d-ei Essipoff, celebra virtuōsă a pianului, fiind în destul de cunoscut. Voiu spune numai că dnii Dimitrescu și Vlădoianu, violoncelul și viola, au fost ca în totdeuna bine și că dlui Hubsch, beneficiențului, i-a mers cu mult mai bine la pungă de cât la vioră. Cu tōte acestea, publicul a ramas destul de mulțămīt de această „matinee musicale” pe care M. S. regina încă a binevoit sē o onoreze cu a Ei înfățișare.

*

La beneficiul dșorei Gavala și al dlui Gabrielescu, tinerul și simpaticul nostru tenor, mercuri, am avut ocaziune s'auđim pentru întâia oră în româneșce opera lui Flotow: „Marta”. Ni s'a interpretat actul III cu dșora Verner și Gavala și dnii Gabrielescu (Lionel), Iulian (Lord Tristan) și Mateiescu (Plumkett). Și pe legea mea, interpretarea a fost destul de mulțămītore pentru ca sala sē stăruiască a-și mărturisī mulțămirea prin repetate și prelungite aplause.

Luni sēra ni s'a dat privilegiul sē mai vedem odată ivindu-se pe scenă pe bătrānul artist Dimitriad, singurul care mai supra-viețuieșce, împreună cu Milo, vechei pleiade a epocii de frumoșă amintire a artei romāne. Eră beneficiul seu și ne-a recitat „Vera la țēră”, această frumoșă inspirație a dulcelui poet Depărățianu, această vrednică soră a grațioșelor idile teocritiene.

Fărmeătorul Wiest încă ne-a răpīt în sēra aceea cu minunatu-i arcuș care ne-a procurat atâte momente

plăcute! Apoi, între altele, ni s'a interpretat și o scenă în versuri de Pailleron: „În timpul balului”, în franțuzeșce. În franțuzeșce? Da! căci nu e de ajuns că repertoriul teatrului național e aprōpe cu totul alcătuit din piese franțuzeșce; nu e de ajuns că tōte traducērile ce se jōcă aci sūnt înșesate de franțuzisme; acum jucām chiar în limba franțuzeșcă pe scena teatrului național! Și optimiștii mai au naivitatea sē credă că arta romāneșcă va progresă pe calea ce-a apucat! Cătă ocară când cei mai mulți din cei cari vin de obicei la teatrul romānesc, vor trebui sē vină d'aci naīnte cu dicționarul franceso-romān în posunar, decât vor voi sē înțelegă vr'o iotă. Ce va dice aūđind despre asta un stimat prieten, scriitor eminamente național, care, aproposito de teatru, imi adresēază aceste rēnduri: „Sper că acuma înainte (artistii noștri) nu-și vor perde mințile numai după parisiene, ei se vor da și după de ale nōstre. Ar fi și timpul”.

*

Sūntem la teatru; dar cine nu mai e la teatru, afară de public și de Manolescu, e dșora A. Popescu. Adevă vreu sē đic că nu mai e la teatru național, căci la teatru tot e, și încă acum mai mult de cât ori când, căci decât s'a retras din asociațiunea dramatică, asta a fost numai pentru a da mână cu dl Manolescu, care lucreză din reputeri pentru formarea unei noi trupe dramatice. Dsa a și închiriat, spre acest sfirșit, teatrul Dacia, cu a cărui montare a cheltuit pân'acum, se dice peste 20,000 franci. Dsa ne va da aci un repertoriu ales, compus din cele mai însemnate opere ale marilor scriitori străini, menit sē îndrepteze gustul publicului stricat prin destrăbălări ca „Strigoitul”, „Feta aerului” et tuti frutti et tutti quanti, între cari intră și „Rosa magică”, marea feerie în 14 tablouri care e deja în studiu la teatrul național.

Scopul dlui Manolescu e pré frumos; artistii ce-a isbutit sē-și asocieze până în presinte, fōrte buni; remāne întrebarea: isbuti-va ore în acesta întreprindere, din tōte punctele de vedere dēmnă de totă lauda și încuragiarea nōstră? Reprezențațiunile vor incepe în curēnd. Așă dar remāne sē vedem.

A. C. Șor.

Balul romān din Hațeg.

— La 3 martie. —

Imi iau curagiu a ve rogă, ca la cas, când dintr' alte părți mai competente nu s'a mai răportat despre balul inteligenței romāne din Hațeg, sē binevoii a da loc în „Familia” următoarelor notițe, ce le-am luat cu ocaziunea balului menționat.

Tot ce are opidul Hațeg și giurul seu mai frumos, nobil, încântător și mai fermecător; tot ce ample suflut de dulci mângăieri și fericiri; tot ce lasă suveniru neșterse și aprinde în inimile fragede dorul, s'a intrunit în sēra de 3 l. e. n. în sala spațioșă dela hōtelul „Mielul de aur”.

Sala eră decorată pompos. Păreții erau înfrumsețați cu diferite tablouri și oglinde frumoșe, încungiurate cu cununi de brad și frumoșe tricolori. Decorul salei eră completat și prin patru stindarde naționale, acățate în patru ânghiuri ale salei.

Pe la orele 8, capela musicală din Orăștie intonă „Marșul lui Mihaiu Eroul”, dând semnul de deschidere. Apoi musica cāntă „Hațegana” și sprintenii cavaleri angagiară damele la danț. Damele cu costumul național fură mai preferite, căci primo loco se angagiară și jocară cu toții „Hațegana” cu un mare animo.

Pân' a nu trece la alte descrieri, aflu cu scop a face

cunoscute onoratului public cetitor damele cari au escelat prin costumul național și anume:

Domna Fira Serafin purtă costum de nevestă tineră din giurul Bucureștilor, domnișorele Lucreția Muntean cu costum de pe lângă Jiū (România), Eugenia Muntean cu costum din giurul Bucureștilor, Fira Balaș cu costum popular din giurul Albei-Iulie, Elena Ciuci cu costum moldovenesc.

Tote erau frumoșe, incântătoare și fermecătoare, încât cugetai că-s niște ține. Le-a ședut la toate frumos, ținuta încă le era populară când jocau.

Costumul nostru național l-au laudat chiar și streinii, cari erau de față, căci e frumos și pitoresc.

Onore și laudă acestor dame, căci prin costumul național ni-au rădicat fala și mândria națională! Deie Dumnezeu, ca pe viitor toate damele hațegane să vină la bal în costum național!

Încă ceva la locul seu! Meritul pentru introducerea costumului național în Hațeg e al amabilei domnișore Lucreția Muntean, căci dsa și în anul trecut s'a presintat la bal în costum național.

Acum se apuc ierăș firul descrierii! „Hațeganei” i urmară alte danțuri, ce erau la ordine, dintre cari s'au jucat Quadrilul de două ori și „Romana” de trei ori cu multă vioiciune și mare animo, tot cu câte 30 de părechi.

În paușă a intonat capela mai multe piese noue românești.

După paușă se continuă petrecerea și cu mai mare vialitate, făcând o plăcere mare, și suprinde publicului, domni: Ales. Serafin, Ioan Baci, Nic. Teodosiu, Iuliu Ciuci, Demetriu Guga și Romul Densușan (ultimii doi, învătători populari) prin aparința în costume naționale.

Petrecerea dură până la 8 ore din zi, terminându-se tot cu „Hațegana”.

Dintre damele, cari ne-au onorat cu prezența, voi aminti vre-o câteva câte am putut însemna, și anume: domnele Teresia Raț, Elena Ciuci, Maria Bersan, Susana Roman, Fira Muntean, Beu. Ana Baiș, Lucreția Borha, Fira Serafin, Sofia Peovici, Maria Șelar, Amalia Florian, Susana Ivașcu, Aneta Muntean, Amalia Oltean, Fira Făgăraș, Mina Pop, Beu (Sas-Sebeș), Mina Pop (Huniadoră), Maria Cornea (Santămăria Orlei).

Dintre gentilele domnișore, cari prin farmecul și spiritul conversării și prin ținuta simpatică, au știut da petrecerii o adevărată însuflețire și gingașie, amintesc pe sorioarele: Lucreția Muntean, Eugenia Muntean, Fira Balaș, Elena Ciuci, Emilia Roman, Susana Novac de Huniad și încă multe altele, ale căror nume nu-mi sunt cunoscute.

Nici odată nu a avut Hațegul copile mai frumoșe și incântătoare, frumoșe prin conversarea cea dulce și sonoră românească și prin gingașia lor, frumoșe prin frumșeta lor naturală. O! nici odată n'a avut Hațegul un bal mai românesc și mai splendid ca acesta.

Onore și laudă domnilor membri arangiatori, cari ș-au dat totă silința a rădică balul la nivoul balurilor de elită.

Membrii arangiatori au fost dnii: Ales. Serafin, Ioan Baci, Nic. Teodosiu și Iuliu Ciuci.

Un suvenir neșters a lăsat acesta petrecere în inimile noastre, documentând că Românul pe ori ce teren e capabil a înaintă, numai decă voieșce.

Remâne a mai aminti, că venitul dela acest bal e destinat pentru un scop filantropic românesc, care mai târziu se va decide.

La revedere, amabile danțătoare, la maiial!

Călușerul.

Concert și bal român la Lugos.

— La 10 martie. —

„Ce vreme blăstemată!” îmi dicea ore-cine ieri nainte de petrecere, „de bună semă nici astă-dată nu scăpăm de afurisitul de deficit”.

„Trăim în țera deficitelor, trebuie să ne supunem dar și noi sorții.

Disa acea, că de ce te temi nu scapi, se adevəri și astă-dată, dar se înțelege că nu cu deficite de milioane seu sute de mii ca pe la Pesta și Viena, ci cu o sumuliță mai modestă de vre-o 30—40 florini. Altfel nb. și speșele s'au urcat la vre-o 150 fl.

Timpu umed ploios a reținut dară pe foarte mulți: cele 2 Romane și 3 Quadrille abia au fost jucate de vre-o 40 părechi, dar cu atât au fost mai mică imbulzela și la conversări și la joc.

Începutul l'a făcut Reuniunea cu corurile actului I din piesa „Micul Prințipe” reprezentat tot de Reuniune în vėra trecută cu atata succes pe scena de aici. Atat quartetul pagilor, cât și corurile și-au câștigat de astă-dată aplausele meritare.

Spre distragere s'a mai ingrigit unul dintre arangiatori și de împărțirea unei carticele intitulată „Fasiuni de Carneval” (și cu text germán „Carnevals-Geständnisse”).

Care ți-e devisă? Care ți-e eroul favorit? Poetul? Autorul? Ce ideal ai? etc. — ba și: Ce mânci și bei cu plăcere? (!) Ce ęnsușiri bune ai? Rele? (!) șcl.

Idea pōte fi bună, dar astă-dată nu și-a avut nici pe departe succesul dorit, că ęeu foarte puțini se ocupau cu ământarea rubricelor.

Costumul național a fost astă-dată reprezentat bi nișor de două domne și cinci domnișore. Sperăm că la petrecerile de vėră va avé și mai multă trecere.

Din familiile ce au luat parte însemnă următoarele: Radulescu, Hațeg, Simonescu, Bredicean, Janculescu, Dogariu, Martinescu, Trandafy, Br. Bruckenthal etc. — ier dintre domnișore: Radulescu, Janculescu, Martinescu, Csermelyi, Cobilaș, Peștean, Stolojan, Trandafy, Nikolics, Condali, Bordan, Pavel, Florescu, Curescu, Pervu, Gașpar ș. a.

∞

Îngropăciune în Norvegia.

— Veți ilustrațiunea de pe pagina 89. —

Unul din punctele estreme ale continentului european este Norvegia, o țēră pe care numai din scrierile unor călători o cunoșcem.

Acolo nu se află sate regulate ca pe șesurile fertile ale Europei de mijloc; abia la depărțări de cėsuri dai de câte un sat, nici acela nu este organizat, mai mult un cătun, unde trăiesc ęmeni.

Acolo dară nici că pōte fi vorbă de viață socială.

Cu toate aceste poporăciunea Norvegiei e foarte religioasă. De multe ori din depărțări mari veți alergând ęmenii la biserică și ascultând slujbă dumnezeieșcă. Acolo își serbeză ei cununia, botezul, acolo își duc pentru sântire și morții.

Coșciugul, precum se vede din ilustrațiunea noastră, se pune pe sanie și jălitorii il insoșesc în zăpadă până n genunchi.

G. M.

Literatura si arte.

Poesie nouă de regina României. Nrl prim al anului curent din „Magazinul” dlui E. Engel, care iese

la Berlin, publică o poezie nouă de regina României. Această este un sonet intitulat: „Die Frauen“, în care se descrie sublima misiune a femeilor. Poezia este subsemnată: „Elisabeth, Königin von Rumänien“, și nu „Garmen Sylva“ ca până acum.

O revistă nouă. La București va apăre în curând o nouă revistă literară. Această va purta titlul: „Serate Literare“, și va fi sub direcțiunea dlui Scarlat C. Moscu, un nou colaborator al nostru și al dlui Dem. Constantinescu-Teleur.

Academia francesă, ascultând în ședința sa dela 1 martie raportul dlui G. Boissier asupra concursului de filologie înființat de dl Archon-Desperonses, a adoptat concluziunile raportului și-a acordat premiul prim de 2000 franci dlui G. Bengescu, pentru opera sa intitulată: „Voltaire. bibliografia operelor sale“.

Comedie română unghurească. La Timișoara a apărut prima broșură din o întreprindere literară unghurească, menită a traduce în limba unghurească piesele teatrale române și sârbe. În broșura primă se află numai una piesă românească: „Uite popa, nu e popa“, de dl D. Rosetti; celelalte sunt toate sârbești. Traducerea piesei românești e făcută de dl T. V. Păcățian, pe care redactorul complexant îl numește Petofi al românilor. Nu șcim cum e tradusă piesa dlui Rosetti, căci n'am văzut broșura; dar, precum cetirăm din diarele unghurești, titlul ei tradus din vorbă 'n vorbă, în limba unghurească este un non sens.

Almanacul „României June“. Rugăm pe toți dñii, cărora ne-am luat voie a trimete liste de abonament pentru „Almanachul“, ce-l edă societatea, a ni le inapoia în timpul cel mai scurt, ca să ne putem orienta. Viena în 7 martie n. 1883. „Comitetul pentru Almanach“.

Literatură unghurească. Dilele trecute primirăm o carte intitulată: „A székelyföldön és az Al-Dunán“ (Pe pământul secuiesc și la Dunărea-de-jos) schițe de călătorie de K. Nagy Sándor. Autorul descrie în cartea sa două călătorii ce a făcut în ținuturile indicate, cea din urmă în anul trecut când literații magiari făcură o excursiune până la Turnu-Severin. Cartea e scrisă în stil de foiță și poate să ștîrnescă în cetitori câteva momente de plăcere. Prețul 1 fl. 50 cr. Se află de vânzare în librăria Kilián Frigyes din Budapesta.

C e e n o u p

Regele și regina României au otărit să întreprindă, în curând, pentru motive de sănătate, o călătorie în străinele. Ni se asigură, că, în urma bălei de care a suferit în aceste din urmă timpuri augusta suverană, starea M. Sale pretinde, într'un chip imperios, nu numai o schimbare de aer, ci și un repaus de câteva săptămâni într'o climă dulce și întăritoare. „Gazette de Roumanie“ crede a șci că Maj. Lor și-au ales ca loc de ședere țermii Mediteranei, care vor oferi M. S. reginei niște condițiuni avantagiöse pentru sănătatea sa, care a suferit foarte mult în aceste din urmă timpuri.

Hymen. Dl Stefan Leucută, teolog absolut al diecesei aradane, ș-a incredințat de soție pe dșora Iosefina Leucută din Coroiu în Biharia. — Dl George Mișan, învățator gr. or. în Nereu-Dugoselo, la 4 martie ș-a serbat cununia cu dșora Liubița, fiica învățatorului gr. c. din Săn-Nicolae-mare, în comitatul Torontal.

Concert și bal român în Timișoara. Societatea română de lectură din Timișoara se poate felicita, că dl P. Opris fu transpus ca ampoiă în Timișoara, căci a-

cest brav bărbat nu numai a înființat-o, dar totodată i-a asigurat și viêtă prin zelul seu d'a arangia serate musicale literarii. De aceste s'au ținut mai multe, cari au intrunit inteligența română, procurându-i ore de desfătare. Cea din urmă serată s'a ținut la 11 martie. Cu asta ocaziune corul a cântat: „Deșteptă-te Române!“ — dșora Emilia Milosav a declamat „Mörtea lui Mihaiu Eroul“, poezie de Bolintinian; dșora Aurelia Jurma esecută la pian piesele: „Suvenir de Mehadia“ și „Muta de Portici“; dșora Persida Regep declamă poezia „Moș Martin“ de Iulian Grozescu; în fine dl P. Opris ceti o satiră sub titlul: „Potpourri de carnaval“. După concert începū danțul, care dură până demineta.

Serată cu danț în Biserica-albă. La 10 martiu st. n. se ținū în Biserica-albă o serată cu danț, care a reeșit foarte bine. Ântăiu se esecută următorea programă: „La frontieră!“ de Teodor Georgescu, cor bărbătesc; „Cimpoierul“ de Dandei, de Weinwurm, cor mestecat cu acompaniarea muziceii; „Lacrima îți spune“, romanță de dua A. Baluța. solo, cântat cu acompaniarea de pian de tenoristul dl Constantin Novacescu; „Steluța“ cor bărbătesc, de Teod. Georgescu; „Infernul“ de K. Rheinstejn, declamat de dl C. St.; „Serenada Chinesilor“, cor bărbătesc; „Hora Dorobanților la Grivița“, de Eduard Neudorfler, cor mestecat cu acompaniarea muziceii de S. B. După concert urmă danțul, și în pausă niște tineri din Oravița jucară „Călușerul“ și „Bătuta“.

Bal la Bănat-Comloș. În comuna Bănat-Comloș s'a dat în carnavalul acesta o petrecere populară, la care au luat parte mulți, ba și un ôspe din România, dl T. D. Leca administratorul general al moșilor dlui Anastasie Stolojan. S'au ridicat mai multe toaste, și petrecerea a imprimat suvenirii plăcute. Ôspele din România s'a rentors credem cu esperința, că atata inteligență n'a văcut la poporul din România.

Concert și bal în Pecica-română. În comuna frumoasă Pecica-română, din comitatul Arad, s'a ținut la 4 martie un concert, care a reeșit foarte bine. Concertul s'a dat de corul vocal al plugarilor români de acolo, care în scurt timp a făcut progrese mari. După concert urmă petrecere cu joc.

Principele Gorciacoff, marele bărbat de stat al Rusiei, carele înainte cu doi ani s'a retras din viêtă publică, a murit la 11 l. c. în Baden-Baden, în etate de 85 ani.

Necrolog. Dimitrie Turcu, pictor, a încetat din viêtă la Oravița la 3 martie în al 73-lea an al vieții sale. Înurmântarea s'a făcut la 5 l. c. asistând la oficiul funebral 5 preoți sub conducerea Pré O. D. protopresb. Andreiu Ghidiu, carele la finea oficiului funebr. rostii o cuvântare amesurată actului, care stôrse lacrimi din ochii rudelor, amicilor și cunoșcuților defunctului.

Călindarul săptămânei.

Țiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătoriale.	Sorele resare	Sorele apune
Duminecă	6 78	42	Martiri d. Am.	6 5	6 11
Luni	7 19		Mart. Vasilie.	6 3	6 12
Martî	8 20		Sf. Teofilact.	6 1	6 13
Mercuri	9 21		+ 40 Martiri d. Sev.	6 59	6 14
Joi	10 22		Mart. Condrat.	5 58	6 16
Vineri	11 23		Păr. Sofronie patr.	5 56	6 17
Sâmbetă	12 24		Aureliu.	5 54	6 18

Proprietar, redactor respundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. Strada principală nr. 274.